

В.М. Михайлов, д-р техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

І.В. Бабкіна, канд. техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

А.О. Шевченко, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

С.В. Михайлова, канд. техн. наук, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)

НЕПЕРЕВНА ОСВІТА ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ ЯК КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ОРІЄНТИР УДОСКОНАЛЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Орієнтація реформ вищої освіти на формування кваліфікованих спеціалістів, конкурентоспроможних у світовому масштабі, здатних досягати максимально значимих соціально-економічних ефектів у професійній діяльності та неперервно підвищувати свою компетентність, неможлива без посилення ролі самостійної навчальної роботи студентів та удосконалення її змістовних та організаційних аспектів. Сучасні педагогічні технології націлені на оптимізацію освітнього процесу в умовах його неперервності, а також підвищення рівня його керованості.

Під самостійною навчальною роботою традиційно розуміють навчально-пізнавальну діяльність студентів, яка здійснюється без безпосередньої допомоги викладача, але під його керівництвом, тобто за його завданням та під контролем. Нове розуміння керованої самостійної роботи, яке з'явилося у ХХІ столітті, викликало необхідність перегляду змісту та наповнення даного виду підготовки студентів.

Самостійна робота є одним із видів учбових занять студентів, її планування здійснюється на основі визначення норм часу на виконання всіх видів навчальних завдань із певної дисципліни. Бажаний ефект від самостійної роботи студента можна отримати тільки тоді, коли вона організується та реалізується в освітньому процесі як цілісна система, що охоплює усі етапи навчання студентів.

До загальноприйнятих методів активізації самостійної роботи належать такі, як створення в колективі атмосфери прагнення до активної пізнавальної діяльності, реалізація безперервної індивідуальної роботи, використання контролю для забезпечення освітньої, виховної та орієнтуючої функції, залучення до наукової роботи з використанням методу постановки проблеми.

Вибір прийомів для активізації самостійної роботи студентів залежить від професійності та особистості викладача. Викладач має володіти знаннями з методичної організації занять, мати

організаторські здібності, вміти встановлювати контакт із групою студентів для того, щоб мати можливість особистого підходу для виявлення інтересів окремих студентів для побудови їх спільної роботи. Одним із основних завдань викладача в організації самостійної аудиторної роботи студентів є підготовка якісного навчально-методичного забезпечення процесу навчання. Окрім аудиторної самостійної роботи набуває значення позааудиторна робота, до популярних форм якої належить проведення наукових конференцій та олімпіад.

Науково-практичні конференції надають студентам можливість представити свою власну роботу, проявити свій творчий потенціал та одночасно розширити свій кругозір.

Олімпіада є прекрасним засобом контролю знань, вмінь та навичок, отриманих у процесі навчання, а також стимулом для підвищення навчальної активності студентів.

Таким чином, оскільки основний зміст неперервної освіти – постійне творче оновлення, розвиток та удосконалення кожної людини протягом усього життя, то одна з основних цілей неперервної освіти – розширення та диверсифікація освітніх послуг та діяльності [1]. Для цього необхідні гнучкість та варіативність освітнього процесу, що забезпечує швидку адаптацію до запитів та умов регіону; розширення освітнього простору та створення сприятливих умов для ефективного розвитку неперервної підготовки спеціалістів; моделювання підготовки спеціалістів з урахуванням кадрових орієнтацій; підвищення зацікавленості усіх учасників освітнього процесу; створення пов'язаних та послідовних навчальних планів та програм, навчально-методичних посібників; здійснення послідовності підготовки спеціалістів за ступенями багаторівневої неперервної освіти; ліквідацію дублювання навчального матеріалу; створення системи відстеження реалізації навчальних планів (система менеджменту якості).

Список використаних джерел

1. Дейниченко Г. В. Актуальні питання розробки навчальних планів у зв'язку із введенням нових стандартів освіти / Г. В. Дейниченко, І. В. Бабкіна, А. В. Попова // Програма і матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції завідувачів випускових кафедр зі спеціальності 133 – «Галузеве машинобудування», спеціалізація – «Обладнання переробних і харчових виробництв», 18–20 травня 2016. – К. : ХУХТ 2016. – С. 10–11.